

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljaka izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inzerate.

Podružnica
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tuje-
ga
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lira. Estero, me-
se 31.50 Lira. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lira. Estero
65 Lira. C. C. F.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.
Filiale:
Novo mesto.

SLOVENECE

Vojno poročilo št. 1102 Sovražnik zgubil 20 letal Obširni požari v Susi

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Bombe, ki so jih spuščala nemška letala na
pristanišče v Susi, so povzročile obširne požare.
Nasprotno letalstvo je izvedlo napade na Fog-
gio, Augusto, Pantellerijo, Cagliari in
okoliska pokrajina: Znatna škoda v Foggii, v
Cagliariju pa je ugotovljeno.

Pri teh nastopih je sovražnik izgubil 20 letal:
9 so jih sestrelili italijanski in nemški lovci nad
Sardinijo in Sicilijo, 11 pa jih je zbil
protiletalsko topništvo in sicer 4 na Pantelle-
riji, 2 v Augustu in 5 na Sardiniji.

Dodatek k vojnemu poročilu št. 1102.

Doslej ugotovljene žrtve med civilnim prebi-
valstvom, povzročene pri napadih, omenjenih v
današnjem vojnem poročilu, znašajo: 27 mrtvih in
33 ranjenih v Foggii, 4 mrtve v Guspiniu (Ca-
gliari).

Junaški stotnik Umberto Nazzari

Rim, 1. junija. AS. Ekse. Mario Robotti, povelj-
nik II. armade, je izdal naslednjo dnevno zapoved:
Po najnovejših poročilih naših vojakov, ki so
bili ujeti pri partizanih, ter po pripovedovanju za-
jetih upornikov se je zvedelo za vedenje nekega
častnika, na katerega morata biti vojska in drža-
va ponosni. Ne bom dostavljal niti besede k tiste-
mu, kar pripovedujejo naši vojaki, ki so bili priče
dogodka:

»Stotnik Umberto Nazzari je padel partizanom
v roke med bitko pri Kompju. S skupino naših
ujetnikov so ga postavili na ogled prebivalstvu v
Otoču. Ko ga je neki partizanski poglavar spra-
ševal, je stotnik povedal naslednje:

»Kot italijanski častnik odklanjam odgovor
bornim capinom, kakršni ste vi. V svesti sem si

Italija se bori za ideal pravičnosti

Odgovor na Churchillove žalitve o »palici in korenju«

»Corriere della Sera« v svojem uvodniku
odgovarja na Churchillove žalitve z nasled-
njimi besedami: »Churchill je blagovolil govo-
riti o Italiji na način, ki ga — ne da bi hoteli
žaliti risarje šaljivih listov, ki skrbje za
nedeljski humor in ne želijo vladati sveta —
lahko primerjamo z risarji vinjet v starih šal-
jivih listih. V Washingtonu so ga častnikarji
vprašali o Italiji, on pa je primerjal našo drža-
vo oslu, ki ga krotiš, ponujajoč mu korenje
ali pa ga biješ s palico. »Zagotavljam vas — je
dejal — da bomo obdelovali tega osla od spre-
daj in od zadaj, bodisi s korenjem, bodisi s
palico. Ni treba posebej naglašati, da pomeni
palica znanstveno bombardiranje, ki ga je odo-
brila celo anglikanska cerkev. Na vprašanje,
če pomeni »korenje« morebitna pozajanja za
ločen mir, angleški ministri predsednik ni
dal odgovora, marveč je začel govoriti o drugih
stvarih.

Italijansko ljudstvo ve, kaj je vojna: ve, da
so v tej vojni zbrane proti njemu vse sile an-
gelskega imperija in njegovih dominionov že
tri leta in da so morale te sile dvakrat v Afri-
ki pogubno bežati; ve, da Angleži in njihovi
zavezniki še niso zmagali, če so zasedli Tunis
in Bizerto, marveč so dosegli le strateški uspeh,
ki niti ne odtehta njihovih izgub na drugih
bojiščih. Za nas ni važno, če hoče Churchill kot
vinjetist primerjati vojno bitanjanu in breanju:
mi se bomo na podoben način zahvalili v bo-
dočnosti, ki je še odprta, kajti vojna se ni kon-
čala v Tunisu. Na evropski celinii so še druge

Miren dan na vzhodu Sestreljenih je bilo 51 sovjetskih letal — Na Atlantskem morju je bila potopljena 8000 tonska ladja

Hitlerjev glavni stan, 1. jun. Nemško vrhov-
no poveljstvo nemške vojske je objavilo danes
naslednje poročilo:

Na vzhodnem bojišču je potekel dan razen
krajnega bojnega delovanja ob Kubanjskem
predmestju v splošno mirno.

Močni oddelki letalstva so napadali večeraj
sovjetske oklepne in pehotne oddelke na področju
zapadno od Krimskaje in obstreljevali z do-
brim učinkom baterijske postojanke in sovražna
dovozna oporišča na srednjem in severnem
odseku vzhodnega bojišča. Sovjeti so izgubili več-
raj 51 letal, sami pogrešamo dve.

V Sredozemlju je uničilo letalstvo večeraj
osem večmotornih sovražnih letal.

Oddelki težkih nemških bojnih letal je bom-
bardiral preteklo noč pristaniško področje v Susi.

Neka nemška podmornica je potopila na
Atlantiku sovražno 8000 tonsko tovorno ladjo.

Berlin, 1. jun. AS. Kakor je znano, so nem-
ška hitra bojna letala napadla nekatera prista-

niška mesta na južni in južnovzhodni angleški
obali. Najprej je bilo napadeno pristaniško mesto
Torquay v južni Angliji. Napad je bil nenaden in
v nizkem poletu. Krovno orožje nemških letal
je držalo pod ognjem angleško protiletalsko obram-
bo, da ni moglo delovati. Nemška letala so se
nato spustila v boj s sovražnimi lovci. Kmalu je
bil sestreljen ameriški lovec »Tonakawke«, nato pa
še angleški »Spitfire«. Velike bombe so padle
na važne cilje. Nemški piloti so opazili velike po-
žare in ogromno škodo.

V večernih urah so nemški hitri bombniki
napadli še nekaj drugih angleških krajev ob obali.

Visoka morala prebivalstva v Livornu

Livorno, 1. jun. AS. Po strahovalnem napadu,
ki so ga vprizorili ameriški bombniki, prehaja ži-
ljenje v Livornu spet v običajni tir. Zdej odstra-
njujejo razvaline, popravljajo vode in prevoznika
služba se obnavlja. Pri tem ognjevitnem delu in v
goroti želji, dati mestu spet navadno lice, sodeluje
vse prebivalstvo brez razlike v družabnem sloju
in poklicu. To je najboljši dokaz, ki znova kaže,
da ima prebivalstvo obmorskega mesta v sebi mo-
ralni zaklad, ki nima primere. Pripravljeni so
sprejeti sovražnikovo ofenzivo, kjer koli bi se le
dalo misliti, da je nasprotnik vzel na piko kak vo-
jaški cilj. Prebivalstvo kljub prejšnjim primerom
ni mislilo, da bodo ameriški letalci vprizorili pro-
ti mestu pravi strahovalni napad. Vendar pa je
Livorno pretrpel, da celo premagal trdo preskuš-
njo z močnim duhom.

Napad je bil vprizorjen v dveh zaporednih va-
lovih. Prvi val letal, ki so se prikazala na nebu
ob 11.30, se je omejil le na to, da je vrigel bombe
na pristaniški pas. Šest in dvajset letal se je pri-
bližalo na majhno razdaljo, nato pa so se v strahu
pred silnim odgovorom obrambe hitro oddaljila, da
bi se rešila. Naslednji val nasprotnikovih letal, ki
ga je sestavljalo 40 bombnikov, pa se je spustil
naravnost nad mesto, ne da bi morda skušal pol-
skati kak vojaški cilj in ga potem zadeti. Letala so
vrгла bombe in takoj nato spet odletela. Napadalec
so torej uporabljali naslednji način: dočim je prvi
val, ki je prišel od zahoda, z morske strani, zavil,
da bi preletel in zadel morda kakšno pomorsko
napravo, je drugi val letal, po številu močnejši,
prišel iz iste smeri ter napadel mesto od zahoda
proti severovzhodu. Točka, po kateri so se sovraž-

Hitler odlikoval italijanskega borca

Rim, 1. junija AS. General Rintelen, načel-
nik nemškega vojaškega odposlanstva v Italiji
je večeraj v Hitlerjevemu imenu izročil odliko-
vanje čeznega križa prvega razreda narod-
nemu svetniku Aleksandru Melchiorju, ki se
je z nemškimi četami udeležil vojaških nasto-
pov v Severni Afriki.

Prijeti teroristi v Bolgariji

Budimpešta, 1. jun. Zaradi novih atentatov v
Bolgariji se nadaljuje čiščenje sumljivih elemen-
tov. Izvedenih je bilo več sto aretacij. V severni
Bolgariji pri kraju Lovec je policija prijela celo
tolpo teroristov. Pri tem sta dva moška in neka
ženska streljali na stražo in vsi trije so bili ubiti.
Sofijski tisk poudarja, da je prebivalstvo v boju
proti teroristom vedno v veliko pomoč oblastem.
Smatra se, da bodo v kratkem vsi nevarni ele-
menti padli v roke pravice.

Nadaljnje uničevanje partizanov v NDH

Rim, 1. jun. AS. Ravnatelj hrvaške propagande
dr. Matija Kovalevič je imel 6 dni po zagreškem
radiu predavanje, v katerem je orisal uspehe v
bojih proti partizanskim tolpom ter tolpom Draže
Mihajloviča. Med drugim je dejal, da so hrvaški
vojaki v tesnem sodelovanju s pogumnimi itali-
janskimi in nemškimi četami že uničili glavni del
boljševiških sil, ki so nadlegovale mirno prebival-
stvo v Bosni in Hercegovini, zagotavljajoč, da pre-
ostala ognjišča od Moskve plačani upornikov vsak
dan kopne pod smrtnimi udarci osvobodilnih čet,
poleg tega pa jih redčita tudi glad in tifus. Obu-
pen položaj upornikov je potrdil tudi sam načel-

Seja ministrskega odbora za preskrbo in cene

Rim, 1. jun. AS. Medministrski odbor za vzpo-
reditev preskrbe, razdeljevanja in cen je večeraj
imel sejo pod Ducejevim predstvom. Delo se bo
nadaljevalo 16. junija.

Nov hrvatski poslanik v Rimu

Rim, 1. junija. AS. Snoči je dopotoval v Rim
novi hrvaški poslanik na italijanskem dvoru ekse.
Ante Nikšić v spremstvu hčerke. Na postaji Ter-
mini so uglednega diplomata sprejeli odpravnik
poslov pri hrvaškem poslanstvu, svetnik Pavlovič
z drugimi uradniki, knez Lohkovic, ekse. Pietro-
marchi, minister Bellardi, vodja obrednika v zuna-
njem ministrstvu, številne druge osebnosti ter do-
pisniki hrvaških listov. Ekse. Nikšić je po pozdra-
vu odšel na poslanstvo, kjer tudi prebiva.

ni letalci ravnali pri tem napadu, je bilo središča
mesta. In res so bombe padle vzporedno z glavni-
mi cestami tja do trga. Lahko se reče tole: med-
tem ko je prvi napad imel — recimo — vojaški
značaj, je bil drugi očitno strahovalen. Prvi napad,
ki je bil vprizorjen z dosti manjšim številom letal,
je imel namen ne samo ustvariti izgovor za dru-
gi napad, temveč tudi osredotočiti vso protiletal-
sko obrambo na pristaniški del mesta ter zagoto-
viti nekako varnost za 40 letal, ki naj bi takoj nato
vprizorila pravi, to je strahovalni napad. Očitno je
nasprotnikova taktika čedalje bolj prevešana po
svoji nesramnosti. Tudi v Livornu je sovražnik pri
svojem besnem napadu razdeljal cerkve, bolnišnice
in sirotišnice. To so celo tisti cilji, ki so največ
trpeli pri napadu. Duhovnih, menih in otroci so
žrtvovali svoje življenje. To je bil res strahoten
prizor, ki bi gnil duha vsakega naroda. Ljudstvo
iz Livorna je slišalo zobe. Potem ko se je na vse
našine izkazalo pri odkopavju pokopanih, se je
vrnilo na domove in možko krotilo lašno bo.

Knežinja Piemontska je na obiskua v nekem
otrošnem zvetišču, ki ga je nasprotnik zadel v
sredino, bila navzoča, ko so odkopali 24 truplo
od tridesetih, kolikor je bilo tam zasutih. Bilo je
truplo neke deklice. Zraven je bil tudi oče. Prizor
je bil globoko človekoljuben in nadvse močan. Od
južnih do severnih italijanskih mest, ki jih je so-
vražnik brez vsakega načrta zločinsko napadel,
ljudstvo ne samo da ni kazalo nobenega znamenja
o omahovanju, niti ne ob prizorih najgrobše člove-
ške bolečine, temveč je pokazalo kakor zdaj v Li-
vornu, da hoče poudarjati svojo silo in svojo voljo
do odpora tudi tedaj, kadar takšno dokazovanje
postavlja duha pred trdo preskušnjo.

nik partizanske propagande, beograjski žid Moša
Pijade, ki je pozval svoje tolpe, naj se bore do
zadnjih sil. Zloglasni Tito pa je ob priliki vseslo-
vanskega kongresa v Moskvi priznal, da je položaj
težak in da so žrtve nepopisne, kajti nasprotniki
so številni in dobro oboroženi. Dr. Kovalevič je za-
ključil svoj govor z zagotovilom, da je bilo doslej
uničenih že devet desetina partizanskih sil, ki so
hoteli uničiti hrvaško državo ter so se borile
proti silam nove in zdrave Evrope. Hrvatska na
noben način ne more več prenašati, da bi bili v
evropski trdnjavi »trojanski konj« in sovražniki
novega reda.

Madžarska zasleduje Benešev spletke

Budimpešta, 1. jun. Tukaj na Madžarskem za-
sledujejo spletke bivšega predsednika češkoslovaške
republike Beneša. Beneš, ki je imel v Ameriki
očitno malo sreče predvsem zaradi odpora pod-
talnih in komunističnih čeških komunistov, bi rad
obnovil svoj stari načrt o donavski konfederaciji,
ki pomeni praktično ustanovitev večje Češke s pri-
družitvijo raznih pokrajin, okrnjenih in odtrganih
od svojih narodnostnih skupin. Da bi zadovoljil
vse, je Beneš izjavil, da nova Češkoslovaška ne sme
biti ne komunistična, ne kapitalistična, ampak na
srednji poti. Toda v Ameriki prizadevanje za vzpo-
stavitve Češkoslovaške nima ugodnih tal in zalo
je Beneš po dvajsetih letih zopet začel govoriti
o donavski konfederaciji s Prago. Toda tudi ta
načrt ni bil dobro sprejet. Čeprav so tukaj glede
teh stvari indiferni, jih vendar objavljajo kot
zanimivo kroniko.

De Gaulle je moral kloniti

Stockholm, 1. junija. Francoska odpadniška
generala De Gaulle in Giraud sta se sestala v
Alžiru in s tem sestankom se je končala De
Gaullova politična kariera. Politična tekma med
Anglijo in Združenimi državami se je tako kon-
čala z zmago Združenih držav, ker je moral
Churchill pri svojem bivanju v Washingtonu
prepuštili De Gaulle njegovi usodi in Giraud
bo predsednik francoske begunske vlade, ki bo
prihodnje dni ustanovljena v Alžiru. De Gaul-
lov prihod v Alžir je jasen znak političnega
koneca voditelja borbenih Francozov v Londonu.
Neki list tako opisuje sestanek med fran-
coskima odpadniškima generaloma na letališču
v Alžiru: Oba generala sta skušala biti kolikor
mogoče pristrana pred fotografii in sta se odpe-
ljala z istim avtomobilom skupno z generalom
Carrouxom, ki je sedel na sredi. Toda med
njima ni bilo nič pristranskega. Ko je pozneje De
Gaulle položil venec pred spomenik padlih v
Alžiru, je morala policija preprečiti demon-
stracijo proti obema francoskima odpadniškima
generaloma.

Širite najboljši slovenski list »Slovenec«!

Stalin tolmači razpust kominterne

in odkrito razlaga prave namene tega manevra

Stockholm, 1. junija. Stalin je v nekem
pismu dopisniku uradne angleške agencije v
Moskvi, Haroldu Kingu pojasnil politične vzro-
ke za razpust kominterne, vzroke, ki jasno od-
krivajo, da je hotel Stalin z razpustom komin-
terne zadostiti angleškemu in amerškemu pri-
stisku, da bi vsaj formalno odpravil glavni vzrok
za nezaupanje angleške in ameriške javnosti v
ravnega boljševiškega zaveznika. Stalin je
namreč dejal, da je razpustil tretjo internacio-
nalo predvsem zato, da bi odpravil prepriča-
nje nekaterih držav, češ da hoče Moskva po-
segati v njihovo notranje življenje in ga boljš-
evizirati, drugič pa bi rad rešil razne komuni-
stične stranke obtožbe, češ da ne delajo v korist
svojih sodržavljancev, marveč ubogajo le pove-
lja, prihajajoča iz tujine, in sicer od kominter-
ne. Tako bodo — je dodal Stalin — komuni-
stične stranke lahko delale bolj gibčno in brez
sumnje. Stalinove izjave jasno kažejo ne le na
glavni oportunistični razlog za razpust komin-
terne, marveč tudi posledice, ki bi jih s tem rad
dosegel. Rad bi odpravil nezaupanje, ki na sve-
tu vlada do komunizma in raznih komunistič-
nih strank.

Kakor poroča »New York Times«, je admi-
ral Stanley, poslanik Združenih držav v Mos-
kvi, ker je nezadovoljen s pogoji, pod katerimi

mora opravljati svoje delo, sporočil Rooseveltu,
da bo odstopil. List dodaja, da je Stanleyev
mnenju, da je njegovo mesto v Moskvi brez ko-
risti, ker predstavniki raznih ruskih organiz-
mov pošiljajo svoja poročila v Ameriko na-
ravnost brez posredovanja ameriškega poslani-
štva.

Kompromisna rešitev v Washingtonu

Berlin, 1. jun. Dočim na evropskem bojišču
še vedno traja mrličen mir pred viharjem, po-
svečajo nemški opazovalci veliko pažnjo velikemu
japonskemu uspehu na Kitajskem, kjer Japonci
prodirajo naravnost proti Cunkingju. Angloame-
rikanci s strahom zasledujejo te boje. Kitajci pa
zaradi očitne nasprotno premoči spoznavajo, da
gre morebiti za odločilne dogodke. Nemški vojaški
krogi nočejo dogodkov z napovedmi prehitovati,
vsekakor pa anglosaška propaganda sama prizna-
va, da je položaj Kitajcev resen in da japonska
ofenziva ni le razbremenilna ofenziva v prid
osnim silam, marveč pomeni že odgovor na na-
črte, sprejete na washingtonski konferenci. Anglo-
saški voditelji se brez dvoma zavedajo posledice,
ki bi jih imel zlom Cankajskove Kitajske, ko bi
prišlo do bojev na tihomorskem prostoru. Ni še
sicer znano, kakšni načrti so bili sprejeti v Wa-
shingtonu, toda spor, ali naj se da prednost azijs-
skemu ali evropskemu bojišču, je bil rešen s kom-
promisom: Azija in Evropa. Ta kompromisna re-
šitev ni zadovoljila nikogar.

»Philadelphia Inquirer« piše: Japonci so izko-

ristili mir zadnjih mesecev in dokončali velikan-
ske priprave. General Mac Arthur ima prav v
napovedih, da se bo dvignil velikanski japonski
val na Pacifiku in ne vemo, če ga bomo lahko
s svojimi silami ustavili. Očitno Japonci ne bo-
do tako dolgo čakali, da bi bili mi pripravljeni
za boj. Kakor piše »Völkischer Beobachter«, je
moral Roosevelt že poslati na tihomorsko bojišče
velike oddelke pehote in letalstva, ki so bili prvot-
no namenjeni za Sredozemlje. Berlinski tisk iz-
ključuje, da bi Anglosasi lahko istočasno izvedli
velike nastope proti Aziji in Evropi, zlasti ker
nimajo dovolj ladjevja in ker je Stalin že odbil
zahtevo Združenih držav po odstopu sovjetskih le-
tališč za letalske napade na Japonsko.

Ankara, 1. jun. Poljski konzul v Sidneyu je
sporočil, da so Sovjeti za časa zasedbe Poljske
nasiloma odvedli številne Poljake v okoli 6000 si-
birskih krajev in vasi. Večina poljskih intelligen-
tov je bila zaprta in jo je po vsej verjetnosti za-
delo usoda poljskih oficirjev v Katinu. (Radio-
nazionale.)

Veličasten praznik posvetitve v Dev. Mar. v Polju

Tako veličastnega praznika kakor je bil nedeljski ni doživel sedanji rod pri Devici Mariji v Polju. Vse se je že pripravljalo na posvetitev s peterimi prvimi sobotami, s pobožnostmi doma in v šoli. Najlepšo pripravo smo imeli v soboto na spokorni in spravi dan. Zjutraj so se zbirali stanovni eden za drugim pri sv. mašah in prejemali sv. obhajilo, enako popoldne so hodili častit Jezusa v Najev. Zakramentu. Prav ljubka je bila ta dan otroška služba božja. K sv. maši so prinesli podobe Marije Pomagaj, ki jih je po sv. maši gospod župnik blagoslovil in so jih potem odnesli v svoje razrede, da bodo krasile šolske sobe.

Nedeljski dan je bil velik praznik. Do malega vsi župljani so se dopoldne udeležili sv. maši in v velikem številu prešli sv. obhajilo. Popoldne pa so se zbrali vsi v svojih soseskah in prihajali v procesiji moleč in pevajoč pred župnijsko cerkev, kjer je bil postavljen ob glavnih cerkvenih vratih lep oltar s podobo Marijinega Srca. Ob pol petih so dospeli procesije, pri katerih so

nosili duhovniki spredaj križ iz Zadobrove, Zaloge in Kašlja, Vevč, Pužin in Studenea ter iz domače soseske pred župnijsko cerkev in napolnili širni trg pred cerkvijo. Lahko trdimo, da je bilo navzočih do tričetr župljanov, saj so matere pripeljale in prinesle s seboj tudi najmanjše otročiče. Vse je zapelo: Marija pomagaj nam... in spregovoril je gospod kanonik Vovk in spodbujal

Uradni razglasi

Predpisi za vzdrževanje športnih naprav

Clen 1. Vse športne naprave vseh vrst (stadioni, športna igrišča, pavalnice, telovadnice, strelišča, jahališča, dirkališča, dvorane za športne igre i. dr.) se ne glede na lastnika postavljajo pod nadzorstvo in varstvo zaupnika Italijanskega nacionalnega olimpijskega odbora (Comitato Olimpico Nazionale Italiano), ki bo pazil, da se obdrži v polnem obratu, da se skrbi za njih vzdrževanje in da imajo za ustrezno športno udejstvovanje neobhodno opremo.

Za vzdrževanje in opremo je dolžan skrbeti lastnik športne naprave.

Clen 2. Vsi lastniki športnih naprav kakršne koli vrste morajo zaupniku CONI-ja v 30 dneh od uveljavitve te navedbe poslati prijavo s temile podatki:

a) lega naprave in za kateri šport je namenjena,
b) ali se naprava upravlja neposredno ali pa komu je dana v uporabo; v tem primeru treba navesti, ali je dana v najem ali pa brezplačno prepuščena in priložiti prepis zadevnih pogojev,
c) nadroben tehnični popis naprave z njenimi obmeri in sedanji način uporabe.

Prijavo treba vložiti tudi za športne naprave, ki se po 11. aprilu 1941-XIX niso ukoriščale ali so se drugače uporabljale.

Clen 3. Od uveljavitve te navedbe dalje mora zaupnik CONI-ja predhodno dovoliti, ako naj se namenba kakršne koli športne naprave spreminjati ali njena raba opusti.

Clen 4. Zaupnik CONI-ja ima pravico urejati rabo športnih naprav, da se kar najbolje ukoriščajo za občno športno udejstvovanje; odkazovati jih po predhodnem sporazumu o ustreznih stroških v eventualno skupno rabo športnim društvom, ki nimajo svojih naprav; jih zahtevati za uporabo, kadar koli se mu vidi potrebno za športne prireditve. V slednjem primeru obremenjajo morebitni

Izročitev umetniških del

za športno-umetniško razstavo.

Kakor smo že poročali pred dnevi, bo umetniška razstava posvečena športu, otvorjena 12. t. m. v Jakopičevem paviljonu.

Umetniki, ki sodelujejo pri razstavi, se naprošajo, naj dela, ki so namenjena za razstavo, izročijo v dnevih 8. in 9. t. m. od 10. do 12. odnoso od 16. do 18. ure. Po omenjenih dnevih dela ne bodo več sprejeta.

Na zadnji strani vsakega dela, namenjenega za razstavo, morata biti različno napisana ime in priimek avtorja, naslov njegovega stanovanja, naziv predmeta in prodajna cena. — Udeleženci razstave turističnega lepaka bodo prejeli posebna navodila na domov.

K. Z.

nas k zaupanju v Marijo, ki nam je ohranila sve-to vero in nam vedno pomagala tudi v časnih potrebah. Nato je vsa množica zapela posvetilno pesem in glasno molila posvetilno molitev sv. očeta Brezmadežnemu Sredu Marijinemu. Nato so bile pete litanije M. Božje, pri katerih je vsa zbrana množica odpevala, in blagoslov z Najsvetejšim. Marijina pesem je zaključila pomembno slavo, a množice se kar razili niso moge in so še dolgo potem ostale pred Marijinim oltarjem.

Dan nam bo ostal vsem v trajnem spominu.

Ivan Kologrivov:

Duh in cilji komunizma

Tu tiči skrivnost boljševizma in to nam vse pojasni: sovraštvo do Boga, sovraštvo do Kristusa, sovraštvo do ljudi, vse perversnosti in zločinstva, obenem pa tudi kaže, da boljševizem nikakor ni izključno ruski pojav. Zelo daleč je od tega. Res je to, da je leta 1917 na koncu svetovne vojske dušno slanje ruske družbe nudilo izredno ugodna tla za satanovo razdiralno delo. Boljševizem se je takrat ujema s tem slanjem. In na zunaj se je odkrila verska kriza, globoka demoralizacija, na kateri je trpela Rusija v času vojaškega poloma in ob smrtni uri carstva. Seveda pa se lahko enake razmere pojavijo povsod in v vseh ljudskih slojih najdemo ljudi take narave, ki je za boljševizem ugodna, to se pravi ljudi s konstruktivnimi močmi, z voljnim žreloom in škofskim moralnim čutenjem. Tudi ne smemo pozabiti, da je bilo med 18 boljševiki voditelji, ki so oktobra 1917 pripravili prevrat, sedem Judov. Dalje, da je bilo 1920, to je v dobi najkrušnejše strahovlade, med 22 člani ljudskega komiteta 18 Judov, v čeki pa med 64 članj 45 Judov. To dejstvo so celo Judje sami poudarjali. Tako piše Angelo Rappoport v »Pioneers of the Russian revolution« (London 1918): »Rusko judovstvo si lahko v svoji celoti prisvoja odgovornost za rusko revolucijo.

Od tedaj se to stanje ni spremenilo. Judov kar mrgoli na boljševiških vodilnih mestih. Če tega vsakdo takoj ne opazi, prihaja to odod, da se ali iz taktičnih ozirov postavljajo v ozadje ali pa po boljševiški navadi varanja nosijo kot krinke ruska imena: Litvinov mesto Finkelstein, Jaroslavski mesto Gubelmann, Majski mesto Rotstein, Sverdlov mesto Nachamkeš itd. Sicer se pa vsi ti niso nikoli predstavili kot Rusi ali zastopniki Rusije. Gledali so na Rusijo in še danes gledajo nanjo kot na branik in odskočno desko za svetovno revolucijo. In celo njeno slavno ime so izbrisali in ga zamenjali z odurno kombinirano besedo SSSR.

Tak je satanski sistem, ki že 24 let uslužuje dušo ruskega ljudstva. In vsakdo, ki je sledil razvoju dogodkov in ve, kaj morajo tam doživeti in prenašati ruska žena, ruski otrok, učenjaki, kmetje, delavci, šole, cerkev, ta bo razumel globoko grozo, ki jo mi Rusi občutimo, če zdaj boljševiški voditelji govorijo o reševanju svobode, časti in domovine, če zdaj po 24 letih neprestane preganjanja in iztrebljanja tudi sleherne sence kake vere pozivajo k molitvi, razpuščajo Zvezo brezbožnikov in označajo svobodo vesti. Gola laž in prevara! Isti trojanski konj, isti zli duh, ki se spreminja v angela luči.

Prerok ruske revolucije Dostojevski je v svojem romanu »Demoni« (1870) videl Rusijo obsedeno od demonov, podobno onemu obsedenemu v Geraški deželi, iz katerega je izgnal legijo hudih duhov (Lk 8, 26-39). Ti hudi duhovi ki zapustijo bolnega moža in gredo v evli-nje, to vse so one rane, miazmi, vsa ona nečistost, vsi veliki in mali hudi duhovi, ki so se v Rusiji nabirali že stoletja. Toda neka velika misel in velika volja bo nad njo od zgoraj držala svojo roko v pomoč in varstvo kakor nad onim obsedenecem, in tedaj bodo šli iz nje vsi hudobni duhovi, vsa ta nečistost, vsa ta ničvredna umazanost, ki kakor gnusni gnoj pokriva njeno površje... in sami bodo prosili, da bi smeli iti v svine, toda bolnik bo ozdravel in sedel k nogam Jezusovim... in vsi ga bodo z začudenjem gledali. (F. M. Dostojevski, Demoni.)

KONEC

Mihi Turku

Se pesem maja je Mariji pela: zdaj leto, dragi Miha, je minilo, ko klonil ti si pod sovražno silo in krogla te brezbožna je zadela.

Si kot apostol delal krotko, vneto, zvesto si hodil po odlični poti, ki vodi oster boj brezbožni zmoti,

ker ljubil si goreče vero sveto. Zivel si čisto angelsko življenje, pogumno si prenašal vse trpljenje, nikomur nisi storil ti krivice.

Naj kri za Kristusa prelita tvoja vzbudi apostolov, mladino boja, ki za Boga povsod se bo borila!

K. Z.

Najvišji zastopniki oblasti na sobotni spokorni verski slovesnosti: v sredi Visoki komisar Ekse. Grazieli, na njegovi levtici Ekse, general Gambara, general Ruggeri in podkvestor dr. Ferrante, na njegovi desni zvezni tajnik Orlandini in župan general Rupnik.

Tudi naša najvišja kulturna ustanova — vseučilišče — je bilo častno zastopano na rakovniškem romanju. Rektorju dr. Kosu in prorektorju dr. Slavcu se je pridružila cela vrsta vseučiliških profesorjev z vseh fakultet. Okrog svojih učiteljev pa se je zgrnila akademska mladina.

Predstavljala si je torej dobrega mužika, ki kleči ves ponižen in vdan pred svojim malim očetom, carjem. Po njenem mnenju je bilo treba temu mužiku posvetiti vso pozornost in nežnost; da bi pa bil državljani, ki bi se smel udeleževati političnega življenja, se ji je zdelo naravnost smešno. Nekeč ji je neka dvorna dama skušala dokazati, da se ruski kmet razvija kakor kmetje v drugih deželah in da ima prav tako pravico do politične svobode, kakor kmetje v Angliji. »To je vendar nesmiselno,« je vzklila carica. »Saj otrok ne more obleči obleke odraslega človeka.« Veličanstvo, otrok je že zrastle in obleka mu je postala premajhna. Nevarnost je, da jo bo pretrgal. »Vaša primera ni pravilna,« ji je živahno ugovarjala carica. »Tu ne gre za redno rast kakor pri človeku. Tu gre za dušo ruskega naroda, ki je lepa in čista kakor duša otroka. Ta ima svojo posebno pota in poseben svet. Ima popolnoma drugačne skrbi kot so tiste, ki napolnjujejo dušo Angleža ali Francoza. Na beško kraljestvo je obljubljen otrokom, odrasli pa si ga bodo priborili z velikim trdom...«

Iz teh besed je jasno razvidna idealna slika, ki si jo je carica ustvarila po ruskih pisateljih in ki jo je še izpopolnila s krščansko preprostostjo. Ta književna doba ruskega kmeta je bila pravo nasprotno pohlepnege malega meščana, podkupljivega uradnika, brezverskega intelektualca, ebičnega posvetnjaka in se je čudovito skla-

36

dala s caričnim pojmovanjem življenja eploh in še prav posebno ruskega življenja. Toliko bolj je bila voljna ljubiti kmeta, ker je s tem opravičevala svoj prezir do drugih plasti družbe.

Videli smo že, kako si je predstavljala, da so te plasti strogo ločene med seboj in lepo urejene. Največja napaka pa je bila v tem, ker je domnevala, da so te plasti nepremične, medtem ko se je dežela naglo razvijala in spreminjala.

Če bi proučevali zgodovino ruske revolucije, bi morali poudariti, da je bilo to napačno mnenje zelo razširjeno in koliko nespo-razumljen je izviralo iz tega mnenja. »Tam v Rusiji je stoletni pokoj,« je napisal nek pisatelj. Mnogi so si predstavljali Rusijo v XIX. stoletju tako, kot je bila nekdanja moskovska država. Pozabljali so preveč pogostokrat, da se je tudi z vidika rase in vere dežela v zadnjem stoletju zelo spremenila in da so v njej prebivali zelo različni narodi.

Do XVII. stoletja se je Rusija razširjala na račun manj kulturnih narodov, ki jih je bilo lahko združiti z ostalo državo. V XVIII. stoletju pa si je pridobila baltske province z njihovo nemško fevdalno aristokracijo in s prebivalstvom z germansko in protestantsko civilizacijo. Pozneje si je priključila Krim z njegovo turško-muslimansko civilizacijo in katoliško Poljsko, z njenimi dolgoletnimi zgodovinskimi tradicijami, nasprotnimi Moskvi in z milijoni Judov. Vsem tem se je v XIX. stoletju pridružila še Finska in pozneje Kavkaz s svojimi pestrnimi narodi. V Srednji Aziji so bili še jasni sledovi arabske civilizacije in ostanki muslimanske, ki je bila v nekaterih ozirih še bolj izbrana kot civilizacija marsikateri krščanske dežele. Končno pa je prišel še Skrajni Vzhod, kjer je skušala Rusija ustvariti naravno mejo med Kitajskim zidom in bregovi Tihega oceana.

Vsa Džindžiskanova zapuščina s svojimi neredljivimi narodnimi in verskimi vprašanji je težila usodo Rusije, ki je v dveh stoletjih postala sinteza Evrope in Azije, dedinja vseh zgodovinskih vprašanj starega sveta. V teh okoliščinah odnošaji med carjem in narodom niso mogli več odgovarjati nekdanjemu moskovskemu idealu.

Prav zato, ker so bili nekeč značilni zaradi njihove verske vsebine, se nanje niso mogli prilagoditi novi narodi, ki so bili nedovzetni za versko narodno tradicijo. Bilo bi mogoče ustvariti neko skupnost v tej zmedbi narodov in civilizacij le na dva načina: Treba se je bilo nasloniti na temelj narodnosti in ustvariti trdne federativne vezi (kakor je pozneje skušala storiti sovjetska vlada). Toda v tem primeru se je bilo treba odpovedati ruski mesijanski misli in najdražjim izročilom narodnega ponosa. V nasprotnem primeru pa bi bilo treba udrži nadoblast ruskega življa s celotno politično in versko tradicijo, obvladajoč vsa nasprotstva v imenu imperialističnega ideala. Careva vlada se je odločila za to zadnjo rešitev. Toda, če bi hotela izvesti, bi predvsem moral ruski živeti biti na višji kulturni stopnji, kot vsi narodi, ki bi jih bilo treba obvladati. To pa gotovo ni bilo v skladu z idejo poniženja in preprostega mužika, o katerem je carica trdila, da se ne sme vznemirjati njegove preprostosti. Kakor vidimo, je v tem vladalo globoko nesoglasje med jasnimi političnimi vidiki in fantazijami, med določenimi težnjami in nejasno metafiziko. O vsem tem so bila zelo zapletena vprašanja, ki bi jih celo spretni državniki ne mogli rešiti. Bilo je torej nemogoče zahtevati, da bi carica imela jasno sliko o vseh teh težavah, ki ga je velika večina sploh ni bila znana, ker ni poznala rusničnega stanja dežele. Orisali smo le v kratkih potezah težka vprašanja, ki so nastala zaradi prehitrega razmaha Rusije. Toda tem težavam se je pridružila druga, notranja kriza, ki je tudi izvirala iz razvoja in ki je bila še bolj nevarna za veliki ruski organizem. Kot posledica razmaha se je tudi v notranjosti države nenavadno hitro spreminjala socialna zgradba. Tudi tukaj ni bilo mogoče več govoriti o lepo urejeni hierarhiji slojev po moskovskem pojmovanju. Staro plemstvo, ki ga je izpodkopal sistem socialne hierarhije, ki ga je uvedel Peter Veliki, se je popolnoma pomešalo med birokratsko plemstvo, ki je izhajalo iz vseh slojev. Prav malo je bilo posestnikov, ki bi mogli dokazati, da so bili lastniki zemlje pred 18. stoletjem in veleposedstva so izhajala vsa iz carjeve naklonjenosti.

